

სსიპ კეხიჯვარის საჯარო სკოლა
პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამა: „ბაღის დიზაინი“
მოდული: მეცნიერება და ტექნოლოგიები
სტუდენტი: ნინი ცხოვრებაშვილი
ლექტორები: ნათია მელაძე, ნაზი თათანაშვილი, ლალი ჭაბუკაშვილი

1. ლანდშაფტის ცვლილება და მიწის გამოყენება

ელექტროსადგურების მშენებლობა მნიშვნელოვნად ცვლის ბუნებრივ გარემოსა და მიწის გამოყენების ფორმებს.

ჰიდროელექტროსადგურების შემთხვევაში ყველაზე მკვეთრი ცვლილებები შეინიშნება წყალსაცავების შექმნა იწვევს დიდი ტერიტორიების დატბორვას, რის შედეგადაც იკარგება ტყეები, სასოფლო-სამეურნეო მიწები და ზოგჯერ დასახლებებიც. ასევე იცვლება მდინარის ბუნებრივი მიმართულება და მიმდებარე რელიეფი.

მზისა და ქარის ელექტროსადგურები მოითხოვს ფართო სივრცეებს, რის გამოც ხშირად იცვლება მიწის დანიშნულება. ეს შეიძლება ნიშნავდეს სასოფლო-სამეურნეო მიწების შემცირებას ან ბუნებრივი ლანდშაფტების დანაწევრებას.

მოპოვებითი საქმიანობა, როგორცაა ქვანახშირისა და სხვა რესურსების კარიერული ამოღება, ძლიერ აზიანებს გეოლოგიურ სტრუქტურას და იწვევს დეგრადირებული ტერიტორიები.

2. გემოქმედება წყლებზე და კლიმატურ პირობებზე

ენერგეტიკული ობიექტები მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს ჰიდროგრაფიულ ქსელსა და ადგილობრივ კლიმატზე.

დიდი წყალსაცავები ცვლიან მიკროკლიმატს იმრდება ჰაერის ტენიანობა, ხშირად ჩნდება ნისლი და იცვლება გემპერატურული რეჟიმი. ზოგ რეგიონში გამთარი უფრო რბილი ხდება, ხოლო მაფხული შედარებით გრილი.

კაშხლები ასევე ცვლიან მდინარეების ბუნებრივ დინებას, რაც გავლენას ახდენს ქვედა დინების ტერიტორიებზე შეიძლება გაძლიერდეს ნაპირების ეროზია და შეიცვალოს წყლის ხარისხი.

3. გავლენა მოსახლეობის განაწილებაზე

ელექტროსადგურები მნიშვნელოვან როლს თამაშობს ადამიანების განსახლებისა და მიგრაციის პროცესებში.

ჰესების მშენებლობისას ხშირად ხდება მოსახლეობის იძულებითი გადაადგილება, რაც არღვევს ისტორიულად ჩამოყალიბებულ დასახლებებს და ცვლის რეგიონის სოციალურ-გეოგრაფიულ სურათს.

მეორე მხრივ, ენერგეტიკული ობიექტები ხელს უწყობს ახალი დასახლებების განვითარებას ელექტროსადგურების ირგვლივ ჩნდება ან იზრდება ქალაქები და ინდუსტრიული ცენტრები, რადგან ენერგიის ხელმისაწვდომობა იზიდავს ეკონომიკურ აქტივობას.

ასევე მნიშვნელოვანია ჯანმრთელობის გეოგრაფიული ასპექტი თბოელექტროსადგურების მიმდებარე ტერიტორიებზე დაბინძურებული ჰაერი ქმნის ზონებს, სადაც მოსახლეობის ჯანმრთელობის მდგომარეობა შეიძლება უარესდებოდეს.

4. გეოგრაფიული და ეკონომიკური კავშირები

ენერგეტიკული ინფრასტრუქტურა მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს რეგიონებს შორის კავშირებზე.

მაღალი ძაბვის გადამცემი ხაზები და ენერგეტიკული დერეფნები აკავშირებს სხვადასხვა ტერიტორიას, ქმნის ახალ სივრცით ურთიერთობებს და აძლიერებს ეკონომიკურ კავშირებს.

განახლებადი ენერგიის წყაროები (მზე, ქარი) საშუალებას აძლევს ნაკლებად განვითარებულ ან რთულ რელიეფურ რეგიონებს ჩაერთონ ეკონომიკურ პროცესებში და გახდნენ ენერგიის მწარმოებლები.

დასკვნა

გეოგრაფიული თვალსაზრისით, ტრადიციული ენერგეტიკა უფრო კონცენტრირებულ და ძლიერ გავლენას ახდენს კონკრეტულ ტერიტორიებზე, ხოლო განახლებადი ენერგიის წყაროები ფართოდ ვრცელდება და უფრო გაფანტულ, თუმცა ნაკლებად ინტენსიურ გემოქმედებას ახდენს გარემოზე.

